

Villmarksliv

JAKT OG SPORTSFISKE

LØSSALG KR 64,- 3 | 2004

Ofres på kunnskapens alter

Test: Isbor

Kvestet i våpenuhell

Fang og slipp i kulda

4 7 0 0 3

7 023064 067072

bc 707 03

Medisinsk
under:

– Jaktlysta

Håvard Horverak (35) fra Kristiansand går oftere på jakt enn de fleste, driver dachsoppdrett og er gift med ei gårdsjente fra Vestlandet med 22 hjorteløyver. Hva som er så spesielt med det? For 13 år siden var han lam fra halsen og ned, lenket til rullestol, og legene trodde aldri han ville klare å gå igjen...

Av THOR OLAV MOEN

RÅTASS: Håvard Horverak (35) har trosset døden og handikaket, og er igjen i stand til å gå på jakt med dachs i bratte vestlandslie. (Foto: Kai Jensen)

reddet meg

Horverak var sjåfør for en grossist, og i mai 1991 gikk det fryktelig galt på vei over Kristiansandbrua. Bilen gikk over autovernet, spratt et par meter opp i lufta, og falt ned på veien seks-sju meter under.

– Beina satt fast innenfor torpedoveggen. Folk kom til, og sjekket om det var liv i meg. Jeg var helt klar, men hadde ikke følelse i kroppen. Dessuten satt jeg på passasjersiden, jeg hadde rett og slett blitt slengt over dit. Derfor trodde folk det hadde vært flere i bilen. Det tok halvannen time å skjære meg løs, og da jeg kom til sykehuset, begynte legene å lappe meg sammen. Jeg falt i koma den andre dagen, og ble fløyet til Rikshospitalet, forteller Horverak.

Han hadde tre brister nakken. Den fjerde, femte og sjette nakkevirvelen var brukket, og han var lam fra halsen og ned.

– Legene trodde jeg ville dø. Etter 14 dager i koma våknet jeg til et smertehelvete. Jeg husker lite av denne tida, men vet at jeg skrek av smerte hele tida. Jeg var lam et års tid, og legene var sikre på at jeg ikke ville få igjen førligheten. Jeg var dypt fortvilet, og det aller verste for meg som 23-åring og komplett jaktidiot, var tanken på ikke å kunne gå på jakt igjen. Greit nok at noen funksjonshemmede kan delta på postjakt med hjelp, men slik jakt er ikke for meg. En periode var målsetningen min å bli så bra at jeg kunne holde en revolver og bli ferdig med elendigheten, sier 35-åringen ettertenksomt.

Forbønn og stor jaktlyst

Han prøvde det meste, uten særlige tegn til bedring. En kompis som er kristen, spurte om han kunne be for Horverak, og han svarte at det kunne han selvsagt.

– Dagen etter at han hadde bedt for meg på bedehuset, kjente jeg at det stakk i ryggen! Tro det eller ei. Jeg øynet et håp. Legene gjentok imidlertid det de hadde sagt; jeg ville aldri klare å gå igjen. Jeg vippet meg opp av senga, falt på gulvet og hevet overkroppen og hadde litt bevegelse i armen. Da skjønnte jeg at det var håp! Den eneste drivkraften jeg hadde i den lange og vanskelige opptreningsperioden på Kongsgård opptreningscenter i Kristiansand, var at jeg skulle på jakt igjen. Litt etter litt kom resultatene, og jeg forsto at jakt etter hvert kunne bli en realitet. Det tok over et halvt år før jeg følte jeg hadde noenlunde kontroll, sier Horverak.

– Jeg trente mer enn jeg ville klart i dag. Det gikk på ren og skjær vilje. Men fortsatt må jeg trene hver dag for å holde førlighet og kontroll ved like. Jeg har nedsatt

førlighet i venstresiden, og bruker hodet til å styre kroppen. Hvis jeg glemmer meg og er ukonsentrert, mister jeg det jeg holder i venstrehånden. Det har hendt at folk har blitt veldig overrasket når jeg plutselig har mistet kaffekoppen, men jeg tror ikke så mange legger merke til at det er noe spesielt med meg når jeg går i skogen. Men det går ikke så fort med meg som med andre, sier Horverak.

Råtassen

Hver høst er han likevel på hjortejakt i bratte vestlandslie på terrenget til svigerfaren. Han er ufør, har mye smerter og er avhengig av å holde seg i bevegelse for å klare å holde seg gående. Dermed er jakta både drivkraft og nødvendig medisin. Han jobber to dager i uka for å komme seg ut og holde ved like sosiale kontakter. Han anslår at han er på jakt over hundre dager i året, eller tre-fire dager i uka fra bukkejakta starter til langt utpå vinteren. Han jakter mest rådyr og hjort, men fuglevilt, rev og hare står også på «menyen».

Dachshundoppdrett er både hobby og nok en motivasjon for å holde seg i bevegelse. På sikt ser han ikke bort fra at det kan bli en fin måte å spe på inntektene, men det avhenger av suksess med oppdrettet, antallet tisper, og ikke minst helsen. Kennelnavnet er Råtassen, og man kan jammen lure på om det er hundene eller

KNUST: Her kunne jakt-karrieren vært over for Horveraks del. Skjebnen ville det imidlertid annerledes. Bildet er tatt rett etter ulykken i mai 1991. (Foto: Gabriel Ruiz Castro)

Fra en vellykket revejakt i Sverige. (Privat foto)

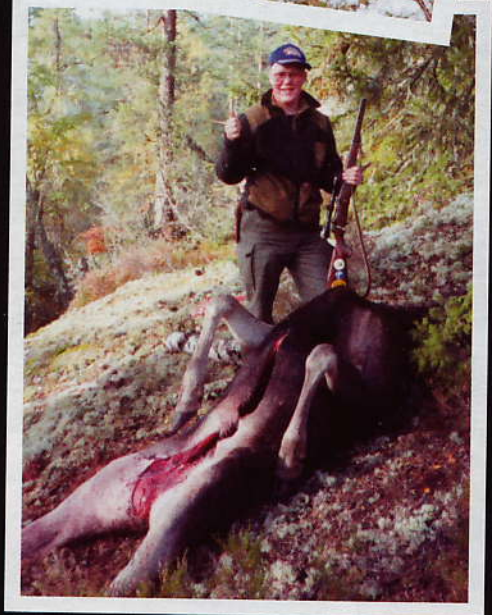
Horverak og Husåsskogens Tøffi på en av de aller første jaktturene etter ulykken. (Privat foto)

På hjortejakt på Vestlandet etter ulykken med hunden Wojteks Alfa. (Privat foto)

Rådyrfall på en av de første jaktturene etter ulykken. (Privat foto)

En glad, stolt og fornøyd jeger med den aller første elgen etter ulykken. (Privat foto)

Horverak og broren Knut Olav etter en vellykket rådyrjakt på en av de første turene etter ulykken. (Privat foto)

mannen navnet henspiller på. Kanskje er det begge deler?

Et eksempel på at jakta går foran det meste: Den venstre skulderen ble knust i ulykken, og legene ville stive den av for å redusere smertene. Det ville jegeren slett ikke vite noe av; med en stiv skulder kunne han ikke holde børsa og skyte! Han valgte smerter, og muligheten til å kunne jakte...

– Jeg ble utsatt for en ny ulykke i 2002, og fikk en ny skade, denne gangen i ryggen. Dermed måtte jeg trene meg opp igjen. Så man må kunne si at jeg har uflaks. Likevel er jeg heldig, alternativet hadde vært et liv i rullestol, og det hadde ikke vært noe for meg!

Fram til for et par år siden var jakta så å si hele livet for Horverak. Så traff han kvinnen i sitt liv. Han skjønner imidlertid godt at både svigerfaren, venner og bekjente fleiper med at han giftet seg med dama på grunn av de 22 hjortene på hjemgården hennes.

– Åse Britt er ei fantastisk dame, og har forståelse for mitt store behov for å jakte. Det gjorde jeg klart fra dag én, og hun klager aldri når jeg drar til skogs. For litt over et halvt år siden fikk vi barn, og det er klart at livet har fått en ny og dypere mening, men jakta er fortsatt livsviktig for meg, og jeg er like mye ute som tidligere. Det er nesten så jeg får dårlig samvittighet...

– Noe av grunnen til at hun er så tålmodig, er nok at hun ser at jeg er bedre på høsten enn ellers i året, rett og slett fordi jeg får beveget meg mer, sier han.

– I mange år var det kun jakt som gjorde livet verdt å leve for meg. Jakta har gitt meg utrolig mye. Mange trafikkskadde spør meg hvordan jeg har klart å komme så langt som jeg har etter en slik skade. Svaret er jakta og naturen. Ikke bare fordrer det å kunne bevege seg, men jeg og mange med meg er enormt engasjert i jakt som hobby. Jeg våger påstanden at hvis det hadde vært frimerkesamling som var min store lidenskap, så hadde jeg ikke kommet så langt som jeg har!

Første jakta etter ulykken

– Jeg kommer aldri til å glemme den første jakturen etter ulykken. Halvannet år etter ulykken var jeg fortsatt ikke helt bra, men faren og broren min tok meg med på bukkejakt under opptreningen. Jeg hadde fortsatt lite muskulatur, og måtte krabbe opp på kollen der jeg skulle postere. Etter lokking felte jeg en råbukk, en ganske ordinær firetakker. Det var en helt spesiell opplevelse, og jeg gråt i 20 minutter ved fallet. Jeg har jo skutt mange rådyr, men dette er nok det jeg husker aller best!

Horverak har en drøm om å bli drevdommer, og er ivrig medlem i Aust-Agder dachshundklubb. Om noe er umulig for denne mannen?

– Jeg ville helst hatt en vanlig jobb og full stilling, men smertene stopper meg. Dessuten så jeg en 19-takker under jakta på Vestlandet for noen år siden. Det er helt sant! 19 takker! Jeg hadde den på 70 meter, men kunne ikke skyte på grunn av en vektregel som freder de virkelig store. Det var forsmedelig...